

Bruxelles, den 25.9.2017
COM(2017) 535 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om de finansielle instrumenter, som pr. 31. december 2016 modtager støtte fra det almindelige budget, jf. finansforordningens artikel 140, stk. 8

{SWD(2017) 312 final}

DA

DA

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING	3
2.	OVERSIGT OVER DE FINANSIELLE INSTRUMENTER	4
3.	FORMÅLET MED DE FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	6
3.1.	Den aktuelle økonomiske baggrund.....	6
3.2.	Finansielle instrumenter gør det muligt at få mere ud af mindre.....	6
3.3.	Finansielle instrumenters effekt øges, når de kombineres og blandes med andre midler	7
4.	ANALYSE AF RAPPORTENS OPLYSNINGER.....	8
4.1.	Financial løftestangeffekt for instrumenterne 2007-2013	9
4.2.	Financial løftestangeffekt for instrumenterne 2014-2020	12
4.3.	Instrumenternes målgrupper	16
4.4.	Geografisk fordeling af opnåede finansieringer	17
4.5.	Succeshistorier	22
5.	KONKLUSION.....	23

1. INDLEDNING

Som fastsat i finansforordningens artikel 140, stk. 8¹, skal Kommissionen årligt aflægge beretning til Europa-Parlamentet og Rådet om aktiviteterne i forbindelse med de centralt forvaltede finansielle instrumenter for EU's interne og eksterne politikker, som modtager støtte fra det almindelige budget og forvaltes direkte eller indirekte af Kommissionen. Dette er den fjerde rapport i henhold til denne bestemmelse².

Formålet med rapporten er at give Europa-Parlamentet og Rådet en fuldstændig oversigt over de finansielle instrumenter på EU-plan og de herved opnåede resultater, både kvantitativt og kvalitativt, som kan benyttes som et dynamisk redskab i beslutningstagningen. For at forbedre rapportens nytteværdi i denne forbindelse har Kommissionen inden for rammerne af forslaget om revision af finansforordningen foreslået, at denne rapport og andre dokumenter, der giver oplysninger om EU's finansielle instrumenter³ – og på nuværende tidspunkt fremlægges på forskellige tidspunkter, – slås sammen til en enkelt rapport, der vedlægges budgetforslaget. Den nye rapport – der er påtænkt i Kommissionens forslag til revision af finansforordningen⁴ – vil ikke blot skulle omfatte finansielle instrumenter, sådan som finansforordningen kræver af den nuværende rapport, men også budgetgarantier og finansiell bistand⁵. En sådan forbedret rapport vil kunne indføres ved ikrafttrædelsen af den reviderede finansforordning.

Det bør bemærkes, at der skal aflægges særskilt rapport om de instrumenter, som modtager EU-støtte, men som medlemsstaterne gennemfører ved delt forvaltning. I programmeringsperioden 2007-2013 blev der inden den 1. oktober hvert år⁶ offentliggjort en årlig rapport om anvendelsen af finansieringstekniske instrumenter under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Den Europæiske Socialfond (ESF). Siden 2016 har Kommissionen forelagt dataresuméer om fremskridt i forbindelse med gennemførelsen af de finansielle instrumenter, der er omfattet af delt forvaltning i henhold til forordningen om fælles bestemmelser for de europæiske struktur- og investeringsfonde (Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (ESF), Samhørighedsfonden (SF), Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og Den

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

² COM(2016) 675 final af 24.10.2016 COM(2015) 565 final af 13.11.2015 COM(2014) 686 final af 30.10.2014

³ Ud over den foreliggende rapport drejer det sig navnlig om det arbejdsdokument, der er baseret på finansforordningens artikel 38, stk. 5, og dokumentet med de oplysninger, der kræves efter finansforordningens artikel 49, stk. 1, litra e).

⁴ Se Europa-Parlamentets og Rådets forslag til forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002, (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1305/2013, (EU) nr. 1306/2013, (EU) nr. 1307/2013, (EU) nr. 1308/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014, (EU) nr. 652/2014 og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 541/2014/EU, COM(2016) 605 final, af 14.9.2016, navnlig forslaget om en ny artikel 39, stk. 4, og en ny artikel 242.

⁵ I Kommissionens forslag (se fodnote 4) defineret som bistand til medlemsstater eller tredjelande i form af lån eller en kreditlinje, eller ethvert andet instrument, der anses for hensigtsmæssigt til at sikre bistandens effektivitet, til hvilket Unionen på Unionens vegne kan låne de nødvendige midler på kapitalmarkederne eller fra finansielle institutioner.

⁶ Hele rapporten for 2015 findes på:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/summary_data_fei_2015.pdf

Europæiske Hav- og Fiskerifond (EMFF))⁷. I programmeringsperioden 2014-2020 blev den første årlige oversigtsrapport fremlagt i slutningen af 2016⁸. Ligeledes skal der i henhold til EFSI-forordningen⁹ aflægges særskilt rapport for finansierings- og investeringstransaktioner under EFSI-budgetgarantien – som ikke er finansielle instrumenter i finansforordningens forstand.

Den foreliggende rapport om instrumenter på EU-plan er ledsaget af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der indeholder detaljerede oplysninger for hvert finansielt instrument som krævet i finansforordningens artikel 140, stk. 8, litra a)-l). Bilag 1 til den foreliggende rapport indeholder disse oplysninger for hvert instrument, sammenfattet i tabelform. Derudover indeholder oversigtstabellen på side 4 i arbejdsdokumentet en synoptisk liste over de finansielle instrumenter, der er medtaget i rapporten, samt retlige og finansielle oplysninger.

2. OVERSIGT OVER DE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle instrumenter er "finansielle EU-støtteforanstaltninger afholdt som et supplement over budgettet med henblik på at støtte et eller flere af Unionens specifikke politikmål. Sådanne instrumenter kan have form af egenkapital- eller kvasiegenkapitalinvesteringer, lån eller garantier eller andre risikodelingsinstrumenter og kan, når det er relevant, kombineres med tilskud"¹⁰. I øjeblikket forvalter Kommissionen direkte eller indirekte 35 finansielle instrumenter. Figur 1 nedenfor viser, hvordan disse 35 instrumenter efter type (egenkapital, garanti eller blandede instrumenter) alle forfølger tre overordnede strategiske mål: Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) ("strategiske målgrupper"), infrastruktur – i bred forstand, omfattende både materiel og immateriel infrastruktur som forskning og innovation – ("strategiske målsektorer"), samt udvidelse, naboskab og udviklingssamarbejdslande ("strategiske mållande uden for EU"). Figur 1 skelner også mellem instrumenter indført under den flerårige finansielle ramme 2007-2013 (FFR) (indre kredsløb), og instrumenter indført under FFR 2014-2020 (ydre kredsløb) og viser instrumenternes relative størrelse med hensyn til budget.

⁷ Artikel 46, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1303/2013.

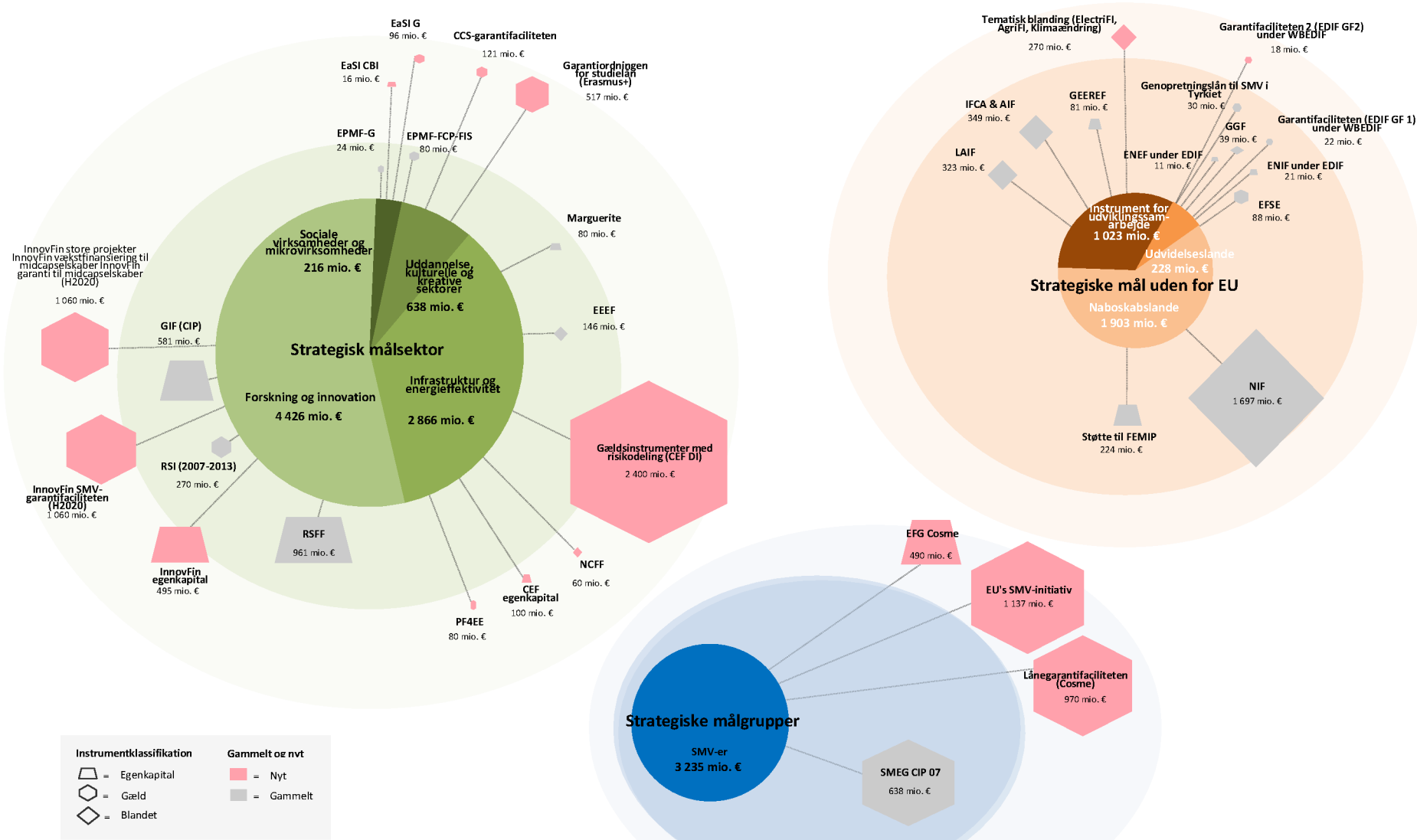
⁸ Rapporten af 31. december 2015 findes på:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/summary_data_fi_1420_2015.pdf

⁹ Artikel 16-18 i forordning EU nr. 2015/1017. Navnlig kræves det efter artikel 16, stk. 2, at EIB, når det er hensigtsmæssigt i samarbejde med Den Europæiske Investeringsfond EIF, aflægger årsrapport til Europa-Parlamentet og Rådet om EIB's finansierings- og investeringsforanstaltninger, der er omfattet af EFSI-forordningen. Rapporten for 2015 findes her: http://www.eib.org/attachments/strategies/efsi_2015_report_ep_council_en.pdf

¹⁰ Finansforordningens artikel 2, litra p).

Figur 1: Finansielle instrumenter for perioden 2007-2013 og 2014-2020 pr. 31-12-2016 (mia. EUR)

Bemærkninger: En liste over akronymer for de finansielle instrumenter kan ses i slutningen af det foreliggende dokument. For SMV-initiativet omfatter tallet kun bidraget fra EFRU.

Unionens samlede bidrag til instrumenterne i 2007-2013 udgjorde næsten 5,7 mia. EUR. I 2014-2020 udgør den samlede budgetramme for finansielle instrumenter næsten 9 mia. EUR, hvoraf der ved udgangen af 2016¹¹ var indgået forpligtelser for mere end 4,9 mia. EUR, dvs. knap halvdelen.

3. FORMÅLET MED DE FINANSIELLE INSTRUMENTER

3.1. Den aktuelle økonomiske baggrund

I 2016, på tidspunktet for de finansielle instrumenters indførelse, befandt medlemsstaterne sig i en økonomisk situation med stadig lave, men positive vækstrater. Europa er nu på vej mod en langsom, men støt genopretning efter den økonomiske og finansielle krise; overordnet set hæmmes opsvinget dog stadig af strukturelle og kriserelaterede svagheder. Investeringerne er ikke steget markant, og de forventes ikke at stige markant i løbet af det næste par år på grund af politisk usikkerhed og en forventet beskeden efterspørgsel på mellemlang og lang sigt. Den høje gældsætning i den private sektor og en høj andel af misligholdte lån begrænser stadig bankernes udlånskapacitet og er således til hinder for økonomisk vækst og finansiell stabilitet. Disse udfordringer kræver fortsat, at der træffes foranstaltninger for at mindske europæisk økonomisk afhængighed af banksektorens udlån yderligere. Adgangen til egenkapitalfinansiering som alternativ finansieringskilde, navnlig for små virksomheder, er fortsat begrænset.

En mere detaljeret analyse af den økonomiske og finansielle sammenhæng, hvori de finansielle instrumenter blev indført, herunder oplysninger om manglende finansiering, kan findes i bilaget til arbejdsdokumentet.

3.2. Finansielle instrumenter gør det muligt at få mere ud af mindre

Generelt er de midler, der står til rådighed som støtte for EU's politikker, begrænsede. Derfor er yderligere midler nødvendige for at sikre en mere effektiv forfølgelse af offentlige målsætninger. De finansielle instrumenter på EU-plan er med til at fremme offentlige finansielle institutioners og private investorers udlån til realøkonomien, navnlig til små og mellemstore virksomheder, som er behæftet med en større risiko. De finansielle instrumenter spiller en meget nyttig rolle som katalysator for yderligere private og offentlige midler ved, at nogle af de finansielle risici deles med andre offentlige og private aktører og dermed virker som en finansiell løftestang. Da medlemsstaternes offentlige midler fortsat vil være begrænsede, er det nødvendigt at øge anvendelsen af finansielle instrumenter suppleret med budgetgarantier og om nødvendigt med tilskud, for derigennem at frigøre yderligere investeringer gennem EU-budgettet og optimere virkningen af budgettet for finansieringen af EU's politikker ("få mere ud af mindre").

¹¹ Dette tal omfatter kapitaltilbageførsler, EFRU-bidrag til flere finansielle instrumenter, SMV-initiativets bidrag fra EFRU og sammenlægningen af LGTT og PBI med CEF-låneinstrumentet.

En analyse af den finansielle løftestang for de forskellige typer instrumenter (en kombination af alle sektorer) kan ses nedenfor i afsnit 4.

Men den finansielle løftestang er ikke den eneste løftestang: Ved at give finansielle formidlere incitament til at forfølge fælles mål gennem en tilpasning af interesser sikrer de finansielle instrumenter også en politisk løftestang inden for forskellige rammer og retsordener. Derudover opnås en institutionel løftestang, navnlig gennem mobilisering af ekspertisen vedrørende EU's politikker blandt de institutionelle aktører, som er involverede i gennemførelseskæden.

Set i dette lys har de finansielle instrumenter allerede spillet en betydelig rolle ved at nå ud til vigtige målgrupper som for eksempel SMV'er, innovative virksomheder og mikrovirksomheder og gennem støtte til sektorer med høj værdi som transport og energi. De har bidraget til at afhjælpe markedssvigt, og har kunnet anvendes til at mobilisere betydelige ekstra midler fra den private og offentlige sektor¹².

3.3. Finansielle instrumenters effekt øges, når de kombineres og kombineres med andre midler

En vigtig lære, der kan drages af anvendelsen af de finansielle instrumenter til dato, er fordelene ved at kombinere forskellige EU-finansieringskilder i et forsøg på at opnå en større virkning af de summer, der investeres i realøkonomien, og større fleksibilitet i gennemførelse og valg af mål. Derudover kan en kombination af finansielle instrumenter med EU-tilskud samt andre regionale eller nationale midler være nødvendig for at dække kapitaludgifterne ved projekter, der ikke alene kan finansieres gennem EU's budgettets finansieringsinstrumenter. Den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 giver allerede sådanne kombinationsmuligheder.

For eksempel er de finansielle instrumenter inden for rammerne af Horisont 2020 til forskning og innovation eller Cosme for SMV'er blevet brugt i kombination med en garanti fra budgettet. Siden lanceringen af disse instrumenter har de vakt stor interesse på markedet, og den oprindelige rammebevilling blev hurtigt opbrugt. Det blev derfor besluttet at styrke instrumenterne ved at øge den risikobærende kapacitet i forbindelse med Den Europæiske

¹² For eksempel havde de vigtigste finansielle instrumenter på EU-plan for den flerårige periode 2007-2013, som havde til formål at hjælpe SMV'er (CIP-GIF, CIP-SMEG 07 og RSI) og mikrovirksomheder samt selvstændige (EPMF), finansieret med et samlet budgetbidrag på mindre end 1,6 mia. EUR, ved udgangen af 2016 ydet støtte til lån på knap 23 mia. EUR og mobiliseret egenkapitalinvesteringer på mere end 1,2 mia. EUR, hvilket forbedrede adgangen til finansiering for over 400 000 SMV'er.

Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)¹³, den første søjle i investeringsplanen for Europa¹⁴¹⁵.

Et andet eksempel er kombinationen af ressourcer fra finansieringsinstrumenter på EU-plan, EFSI og tilskud til finansiel bistand på transportområdet inden for rammerne af Connecting Europe-faciliteten (CEF) med henblik på at gøre udbetalingen af CEF-tilskud betinget af godkendelse til finansiering under EFSI eller indgåelsen af en finansieringsaftale med et privat finansieringsselskab eller en national erhvervsfremmende bank inden for 12 måneder efter indgåelsen af tilskudsaf-talen.

Finansiering af projekter gennem de såkaldte "investeringsplatforme" under EFSI er et andet middel, som i fremtiden vil kunne komme på tale på grund af den øgede katalytiske effekt på de kombinerede finansieringskilder, f.eks. EU-fonde, Den Europæiske Investeringsbank-Gruppens (EIB) egne midler, nationale erhvervsfremmende banker, institutionelle investorer, statsejede investeringsfonde osv., med det formål at øge den kapital, som anvendes til at støtte projekter.

Endvidere giver forordningen om fælles bestemmelser¹⁶ medlemsstaterne mulighed for at kombinere de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) med midler fra Horisont 2020 og Cosme under fælles finansielle instrumenter. Kommissionen henstiller i sit forslag til revision af finansforordningen, at muligheden for kombinationen af instrumenter lettes yderligere¹⁷.

4. ANALYSE AF RAPPORTENS OPLYSNINGER

Oplysningerne om finansielle instrumenter i rapporten til Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til finansforordningens artikel 140, stk. 8, har til formål at sikre åbenhed om den måde, hvorpå skatteydernes penge er blevet brugt. Arbejdsdokumentet indeholder et væld af oplysninger om de enkelte instrumenter med fokus på budgetmyndighedens ret til fuld indsigt i gennemførelsen af EU-budgettet gennem finansielle instrumenter. På grundlag af disse oplysninger er det også muligt at drage nogle generelle konklusioner om opfyldelsesgraden af

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015 om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013 — Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1).

¹⁴ Mens EFSI er underlagt specifikke indberetningsprocedurer ifølge EFSI-forordningen, så indeholder denne rapport i arbejdsdokumentet redegørelser for de yderligere midler, som EFSI har tilført de finansielle instrumenter.

¹⁵ Gennemførelsen af EFSI er godt på vej. 477 transaktioner, der støttes af fonden, er allerede blevet godkendt af Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe for et samlet investeringsbeløb på 183,5 mia. EUR (58 % af det samlede mål på 315 mia. EUR i midten af 2018), fordelt på alle 28 medlemsstater, og forventes at komme 427 600 SMV'er og midcapselskaber til gavn. For yderligere at øge fondens gennemslagskraft forhandles der med Europa-Parlamentet og Rådet om den foreslåede udvidelse af EFSI med EFSI 2.

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006.

¹⁷ COM(2016) 605 final (se fodnote 4).

de forventede mål for de finansielle instrumenter, navnlig i forhold til deres vigtigste begrundelse, den finansielle løftestang ("få mere ud af mindre").

Det, som indtil videre springer i øjnene med hensyn til resultaterne af gennemførelsen, er, at de finansielle instrumenter har kanaliseret betydelige midler over mod en række forskellige støttemodtagere i realøkonomien. Resultatet dokumenterer, at finansielle instrumenter er et effektivt middel til at imødekomme finansieringsbehovet i realøkonomien. Disse instrumenter, der gennemføres i partnerskab med offentlige og private institutioner, retter op på markedssvigt i forbindelse med tilvejebringelse af ekstern finansiering.

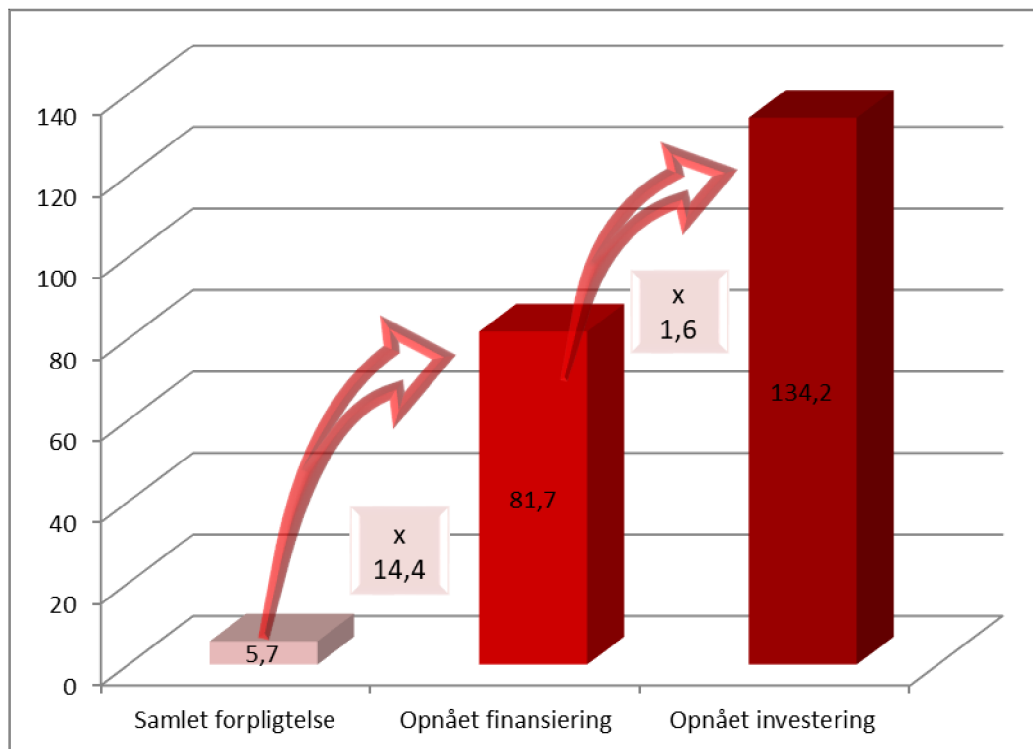
Figur 1-8 i de følgende afsnit illustrerer anvendelsen af de finansielle instrumenter for så vidt angår budgetressourcer, løftestangseffekt, finansiering og investering i realøkonomien i FFR-perioderne 2007-2013 og 2014-2020 pr. 31. december 2016, både samlet og efter finansiell kategori (lån, egenkapital og blandede instrumenter).

4.1. Financial løftestangseffekt for instrumenterne 2007-2013¹⁸

EU's samlede bidrag til instrumenterne for perioden 2007-2013 beløb sig til næsten 5,7 mia. EUR, der pr. 31. december 2016 havde tilvejebragt en investeringsvolumen på omkring 81,7 mia. EUR samt investeringer på mere end 134 mia. EUR til fordel for de strategiske målgrupper og målsektorer inden for rammerne af EU's interne og eksterne politikker. Den samlede opnåede løftestangseffekt er 14,4 (jf. [figur 1](#)).

¹⁸ For de finansielle instrumenter i perioden 2007-2013 defineres "Samlet forpligtelse" som den samlede budgetforpligtelse for det pågældende finansielle instrument. Sådanne forpligtelser omfatter ikke kun bevillinger tildelt i budgetproceduren, men også budgetressourcer som EØS-bidrag, tredjelands indgangsbilletter til deltagelse i det finansielle instrument eller midler, der er overført til det relevante finansielle instrument inden for EU's budget. "Opnået finansiering" svarer til mængden af risikofinansiering af støtteberettigede endelige modtagere af et finansielt instrument gennem sin finansieringskæde, herunder delen af EU's bidrag, dvs. en samlet budgetmæssig forpligtelse. Endelig står "Opnået investering" for den endelige modtagers kapitalinvesteringsudgifter, i mange tilfælde repræsenteret ved det samlede finansieringsbeløb, der er til rådighed for investering, herunder egenkapital.

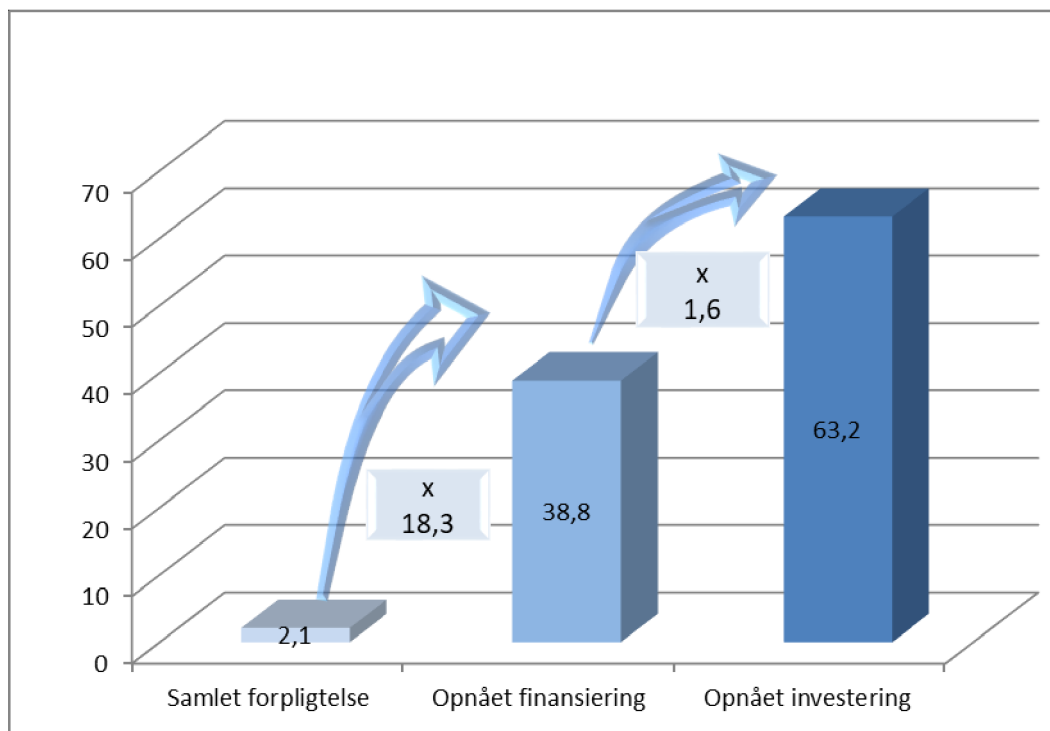
Figur 1: Finansielle instrumenter for perioden 2007-2013 pr. 31.12.2016 (mia. EUR)

Relevante instrumenter: SMEG 07, EPMF-G, RSI, RSFF, FCP-FIS, EDIF GF 1, EFSE, RSL Tyrkiet, GIF (CIP), Marguerite, ENEF under EDIF, ENIF under EDIF, støtte til FEMIP, GEEREF, EEEF, GGF, NIF, IFCA og IF, LAIF.

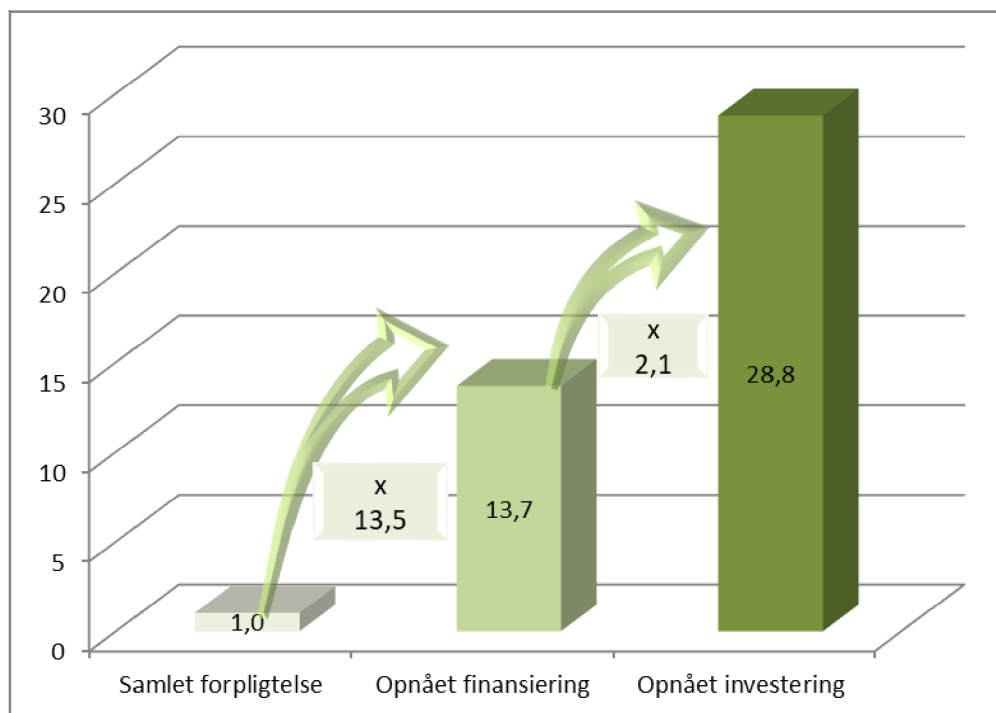
Figur 2-4 nedenfor viser fordelingen pr. type instrument for perioden 2007-2013.

Figur 2: Finansielle låneinstrumenter for perioden 2007-2013 pr. 31.12.2016 (mia. EUR)

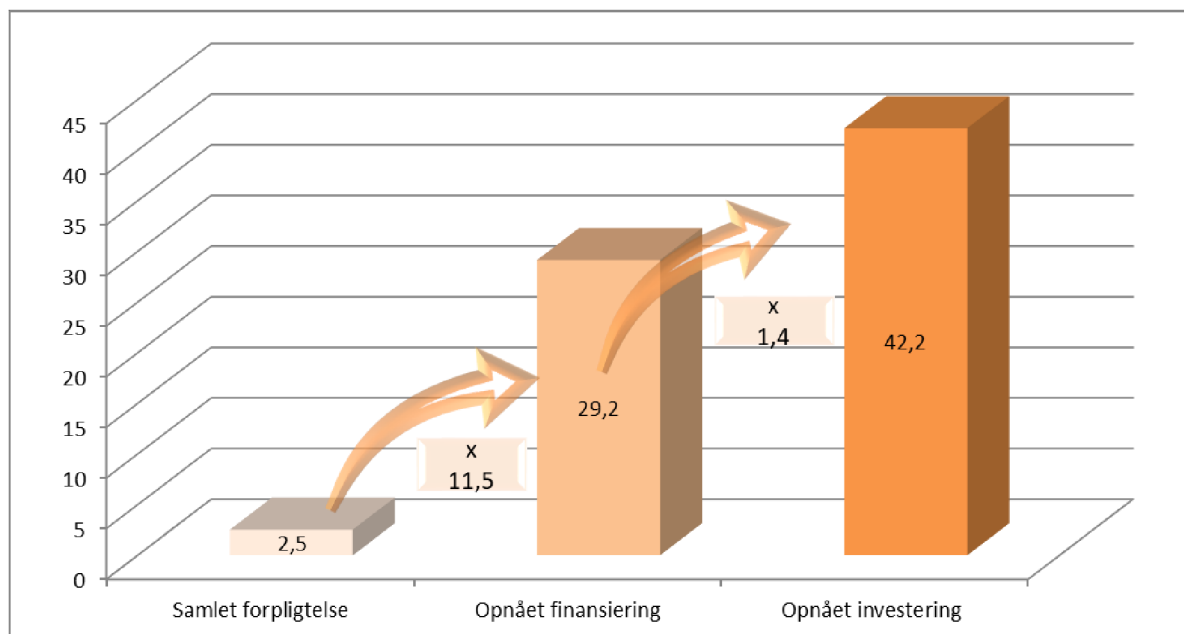
Relevante instrumenter: SMEG 07, EPMF-G, RSI, RSFF, FCP-FIS, EDIF GF 1, EFSE, RSL Tyrkiet.

Figur 3: Finansielle egenkapitalinstrumenter for perioden 2007-2013 pr. 31.12.2016 (mia. EUR)

Relevante instrumenter: GIF (CIP), Marguerite, ENEF under EDIF, ENIF under EDIF, støtte til FEMIP, GEEREF.

Figur 4: Blandede finansielle instrumenter (lån og egenkapital) for perioden 2007-2013 pr. 31.12.2016 (mia. EUR)

Relevante instrumenter: EEEF, GGF, NIF, IFCA&AIF, LAIF

4.2. Finansiell løftestangseffekt af instrumenterne i perioden 2014-2020¹⁹

I perioden 2014-2020 er der fastsat en budgetramme på godt 9 mia. EUR²⁰ til støtte for finansiering af mere end 88 mia. EUR, hvilket giver en gennemsnitlig løftestangseffekt på næsten 10 og et investeringsbeløb på 116,2 mia. EUR (se [figur 5](#)). Som nævnt i den foregående rapport afspejler den lavere gennemsnitlige løftestangseffekt i forhold til de finansielle instrumenter i perioden 2007-2013 for det første, at de finansielle instrumenter i perioden 2014-2020, med henblik på at øge merværdien af EU's bidrag, omfatter produkter med højere risiko end de typiske instrumenter i perioden 2007-2013. Det bør også bemærkes, at den løftestangseffekt, som er rapporteret for instrumenterne i perioden 2007-2013, er den faktiske løftestangseffekt, mens den løftestangseffekt, der er rapporteret for instrumenterne i perioden 2014-2020, er målet for løftestangseffekten²¹. EU's bidrag på 4,9 mia. EUR, som der pr. 31. december 2016 er givet tilsagn om, forventes at støtte finansieringer på ca. 57 mia. EUR med en forventet løftestangseffekt på omkring 11,5 og forventede investeringer på 85 mia. EUR²².

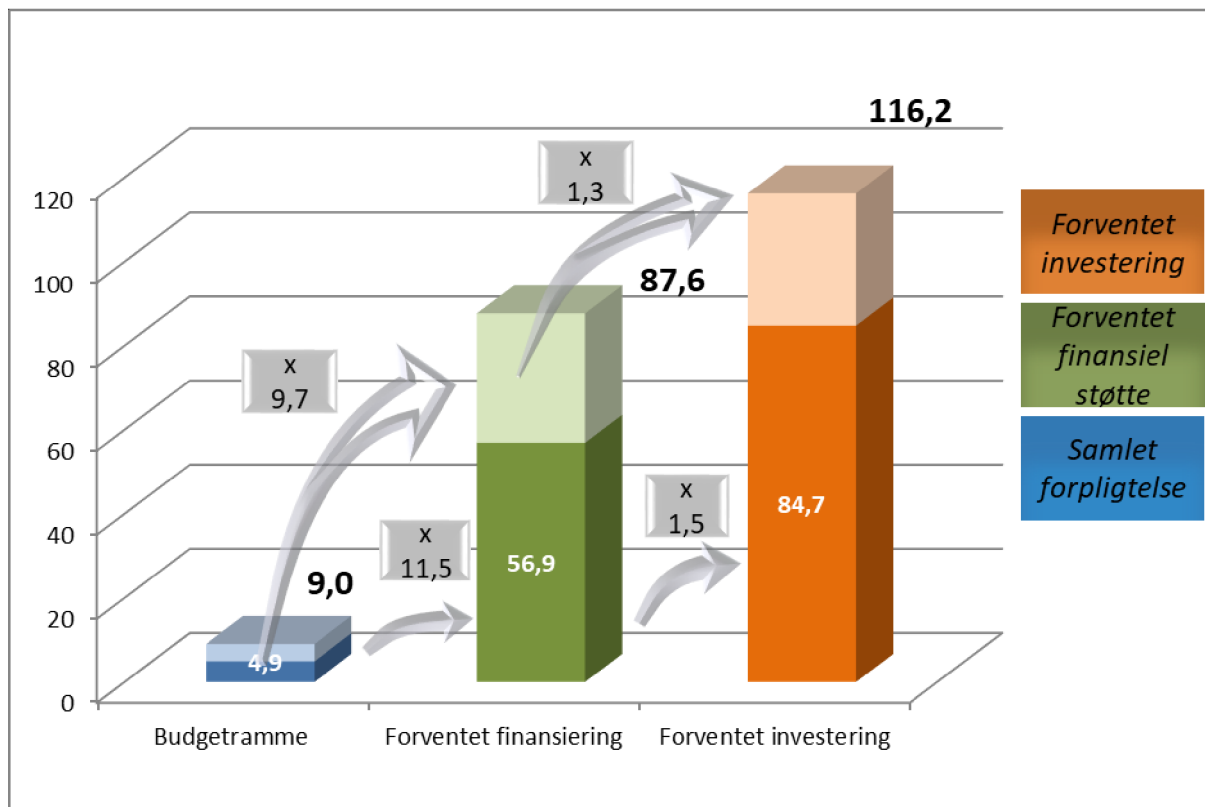
¹⁹ For finansielle instrumenter i perioden 2014-2020 angiver "Budgetramme" de bevillinger under forpligtelserne, som forudses for instrumentet i hele dets levetid. "Finansieringsmål" er målet for finansiering til støtteberettigede endelige modtagere (herunder forventet finansiering, dvs. det forventede finansieringsbeløb fra indgåede transaktioner). Endelig er "Investeringsmål" målet for den endelige modtagers investeringsudgifter (herunder forventet investering, dvs. det forventede investeringsbeløb fra indgåede transaktioner).

²⁰ Rammebeløbet for 2014-2020 omfatter også bevillinger til to programmer i perioden 2007-2013 (initiativet for projektoobligationer og lånegarantiinstrumentet for transeuropæiske transportnetprojekter), som i 2016 blev lagt sammen med det nye låneinstrument med risikodeling under Connecting Europe-faciliteten.

²¹ I nogle tilfælde overstiger den faktiske løftestangseffekt den forventede løftestangseffekt under instrumenter i perioden 2007-2013. Derfor kan den faktiske løftestangseffekt for finansielle instrumenter i perioden 2014-2020 i sidste ende også overstige den aktuelle forventning.

²² I denne fase er de forventede finansieringer og investeringer begrænset til de beløb, der er fastlagt i de aftaler, der allerede er indgået mellem bemyndigede enheder og finansielle formidlere/endelige modtagere.

Figur 5: Finansielle instrumenter i perioden 2014-2020 pr. 31.12.2016 (mia. EUR)

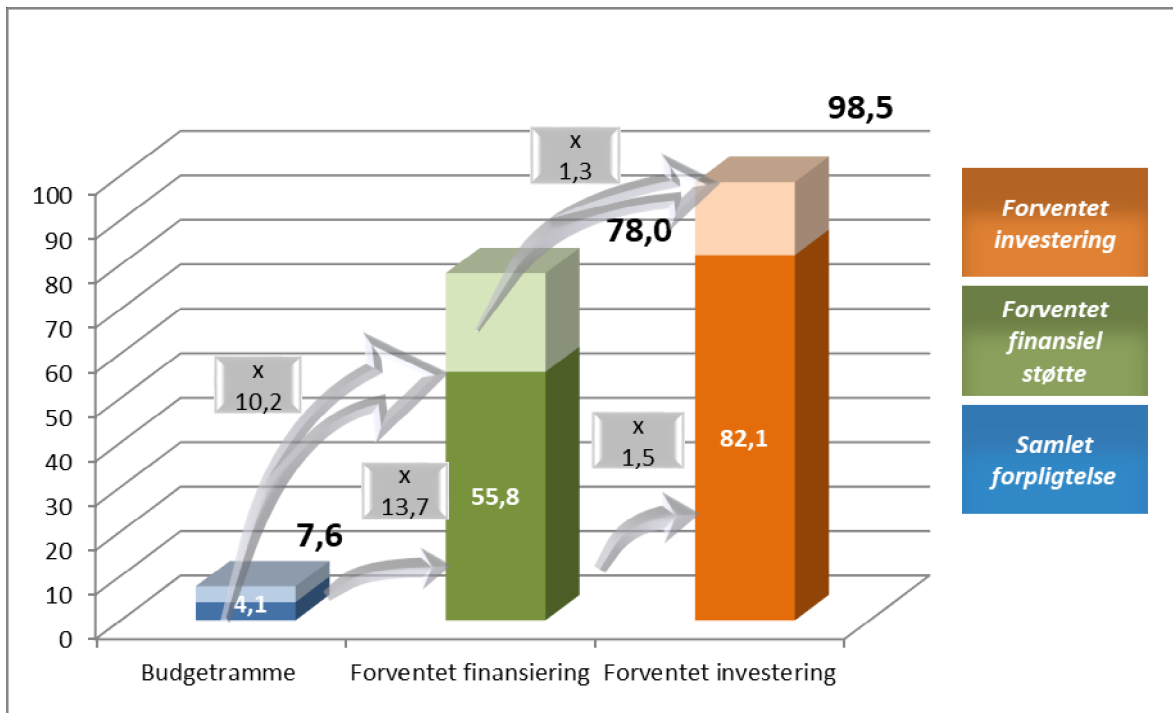

Relevante instrumenter: Cosme LGF, EU SMV-initiativet (tallet omfatter kun bidraget fra EFRU), EaSI, InnovFin SMV-garanti, CCS-garantifaciliteten, SLG-faciliteten, PF4EE, InnovFin store projekter, CEF DI, RSDI, garantifacilitet 2, EFG, CEF egenkapital, InnovFin egenkapital, NCFE, tematisk blanding.

Omfatter ajourføring af den oprindelige budgetramme og de tilsvarende finansierings- og investeringsbeløb.

Figur 6-8 viser fordelingen pr. type instrument (lån, egenkapital eller blandet) i perioden 2014-2020.

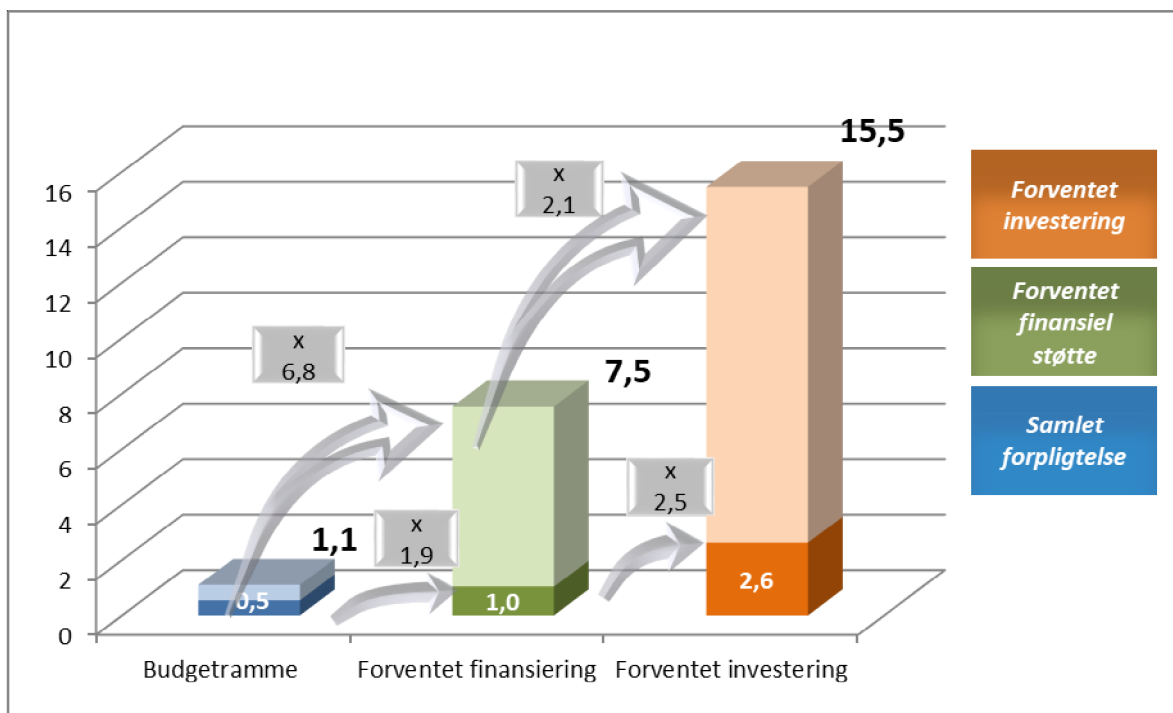
Figur 6: Finansielle låneinstrumenter i perioden 2014-2020 pr. 31-12-2016 (mia. EUR)

Relevante instrumenter: Cosme LGF, EU SMV-initiativet (tallet omfatter kun bidraget fra EFRU), EaSI, InnovFin SMV-garanti, CCS-garantifaciliteten, SLG-faciliteten, PF4EE, InnovFin store projekter, CEF DI, RSDI.

Omfatter ajourføring af den oprindelige budgettramme og de tilsvarende finansierings- og investeringsbeløb.

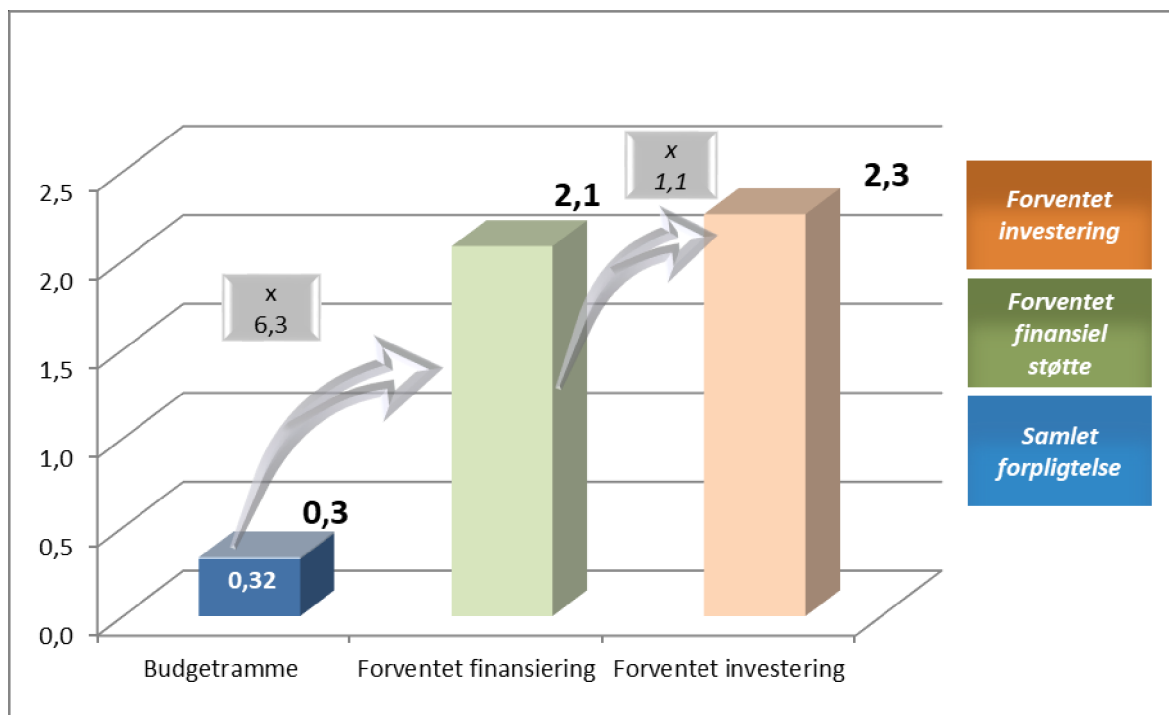
Figur 7: Finansielle egenkapitalinstrumenter i perioden 2014-2020 pr. 31.12.2016 (mia. EUR)

Relevante instrumenter: EFG, CEF egenkapital, InnovFin egenkapital.

Omfatter ajourføring af den oprindelige budgettramme og de tilsvarende finansierings- og investeringsbeløb.

Figur 8: Blandede finansielle instrumenter (lån og egenkapital) i perioden 2014-2020 pr. 31.12.2016 (mia. EUR)

Relevante instrumenter: NCFE, tematisk blanding

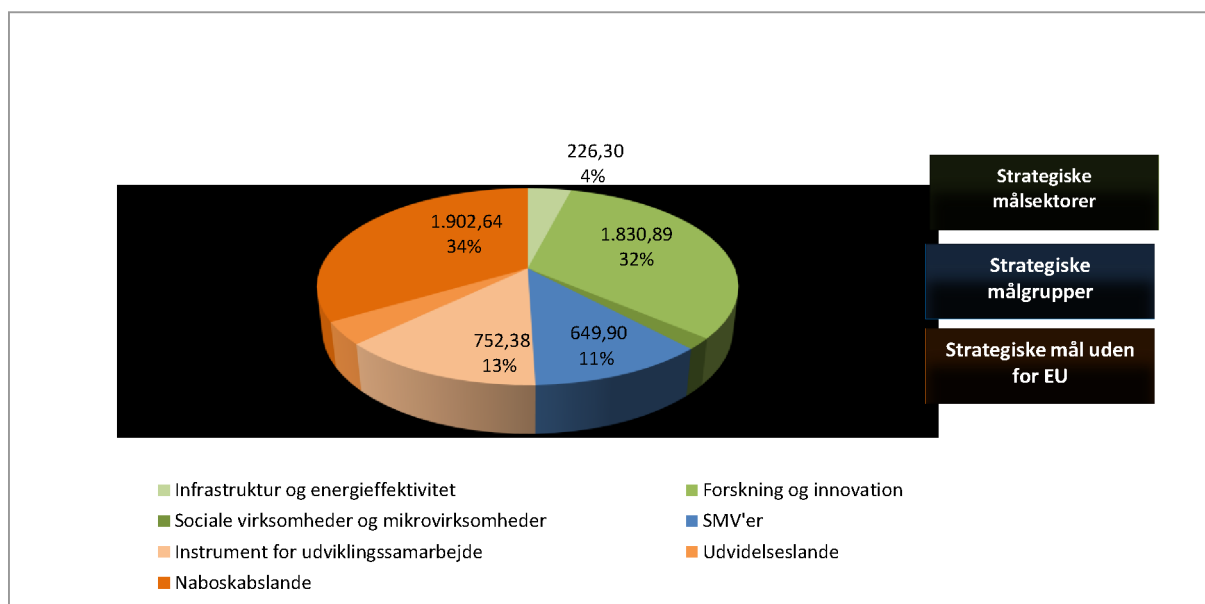
Omfatter ajourføring af den oprindelige budgetramme og de tilsvarende finansierings- og investeringsbeløb

4.3. Instrumenternes målgrupper

Fordelingen af de samlede forpligtelser pr. sektor er illustreret i figur 9 og 10 for hver programmeringsperiode. I cirkeldiagrammerne udgør SMV'er en strategisk målgruppe for sig selv, mens materielle og immaterielle infrastrukturer er grupperet under strategiske målsektorer. Den reducerede finansiering af regioner uden for EU som strategisk mål kan i den foreliggende FFR forklares ved, at nogle eksisterende forpligtelser for eksterne instrumenter er blevet forlænget.

Bemærk, at en direkte sammenligning mellem figur 9 og 10 bør tage højde for det forhold, at forpligtelserne for instrumenter i perioden 2007-2013 med udgangen af 2016 for størstedelens vedkommende var blevet afsluttet, mens forpligtelser for instrumenterne i perioden 2014-2020 stadig løber.

Figur 9: Finansielle formidlere i perioden 2007-2013 — Budgetforpligtelser pr. mål pr. 31.12.2016 (mio. EUR)

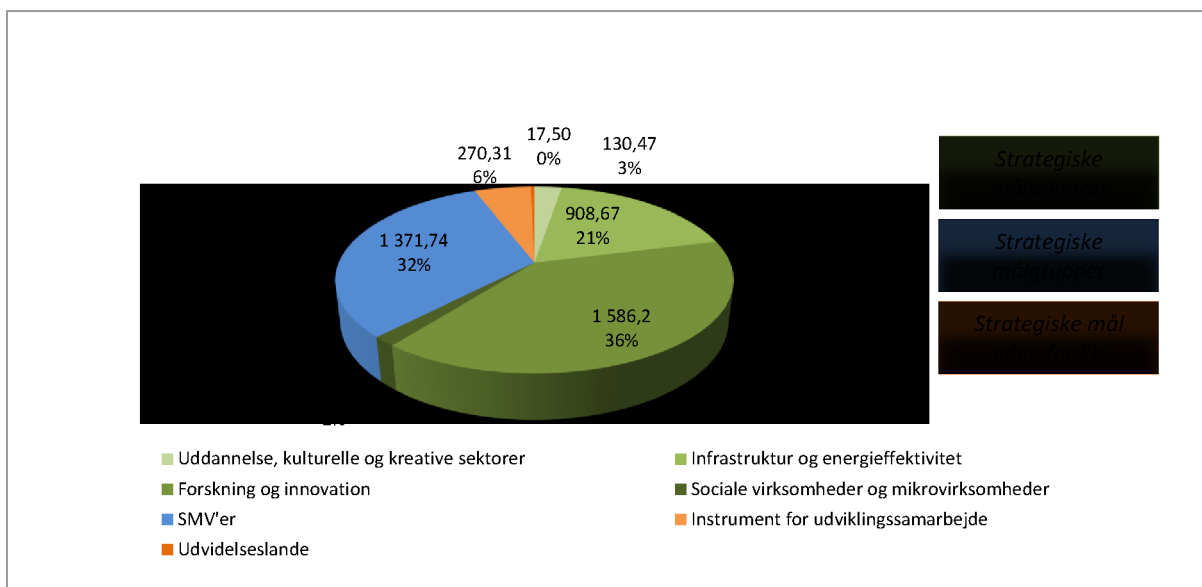

Strategiske målsektorer: Marguerite, EEEF, GIF (CIP), RSI, RSFF, EPMF-G, FCP -FIS

Strategiske målgrupper: SMEG 07

Strategiske mål i regioner uden for EU: IFCA, AIF, LAIF, GEEREF, EDIF GF 1, ENEF under EDIF, ENIF under EDIF, EFSE, GGF, SMV RSLT, NIF, støtte til FEMIP.

Figur 10: Finansielle formidlere i perioden 2014-2020 — Budgetforpligtelser pr. mål pr. 31.12.2016 (mio. EUR)

Strategiske målsektorer: CCS-garantifacilitet, SLGF, PF4EE, RSDI, CEF egenkapital, NCFE, InnovFin SMV-garanti, InnovFin L-M-garanti, InnovFin SMV VC, EaSI.

Strategiske målgrupper: Cosme LFG, EU SMV-initiativet, Cosme EFG

Strategiske mål i regioner uden for EU: NCFE GF2, tematisk blanding

Det bør bemærkes, at der skal aflægges særskilt rapport for de instrumenter, som modtager EU-støtte, men som medlemsstaterne gennemfører ved delt forvaltning. I programmeringsperioden 2007-2013 blev der inden den 1. oktober hvert år²³ offentliggjort en årlig rapport om gennemførelsen af finansieringstekniske instrumenter under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Den Europæiske Socialfond (ESF). Fra 2016 forelægger Kommissionen dataresuméer om fremskridt i forbindelse med gennemførelsen af de finansielle instrumenter, der er omfattet af delt forvaltning, jf. forordningen om fælles bestemmelser vedrørende de europæiske struktur- og investeringsfonde (EFRU, ESF, SF, ELFUL og EHFF)²⁴. I programmeringsperioden 2014-2020 blev den første årlige oversigtsrapport fremlagt i slutningen af 2016²⁵. Ligeledes skal der i henhold til EFSI-forordningen²⁶ aflægges særskilt rapport for finansierings- og investeringstransaktioner under EFSI-budgetgarantien, som ikke er finansielle instrumenter i finansforordningens forstand.

4.4. Geografisk fordeling af opnåede finansieringer

De finansielle instrumenter har forskelligt geografisk anvendelsesområde ifølge deres respektive retsgrundlag; da de hovedsageligt er styret af efterspørgsel, bestemmes deres

²³ Hele rapporten for 2015 findes på:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/summary_data_fei_2015.pdf

²⁴ Artikel 46, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1303/2013.

²⁵ Rapporten af 31. december 2015 findes på:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/summary_data_fi_1420_2015.pdf

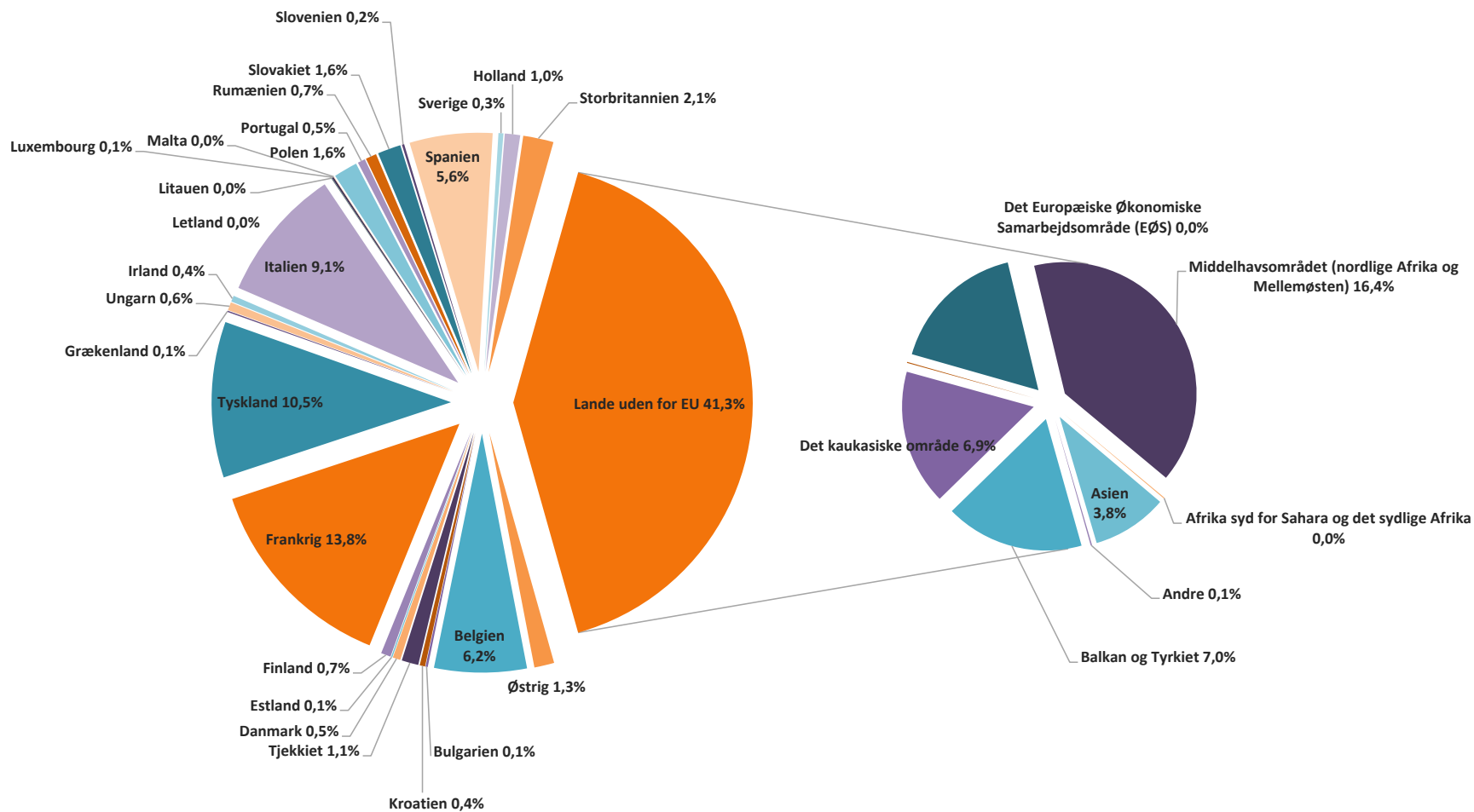
²⁶ Artikel 16-18 i forordning (EU) nr. 2015/1017. Navnlig kræves det efter artikel 16, stk. 2, at EIB, når det er hensigtsmæssigt i samarbejde med Den Europæiske Investeringsfond EIF, aflægger årsrapport til Europa-Parlamentet og Rådet om EIB's finansierings- og investeringsforanstaltninger, der er omfattet af EFSI-forordningen. Rapporten for 2015 findes her: http://www.eib.org/attachments/strategies/efsi_2015_report_ep_council_en.pdf

fordeling desuden af de relative ansøgninger om finansiering. De følgende cirkeldiagrammer viser fordelingen af den opnåede finansiering landene indbyrdes opdelt efter forskellige instrumentklassifikationer (samlet og pr. FFR).

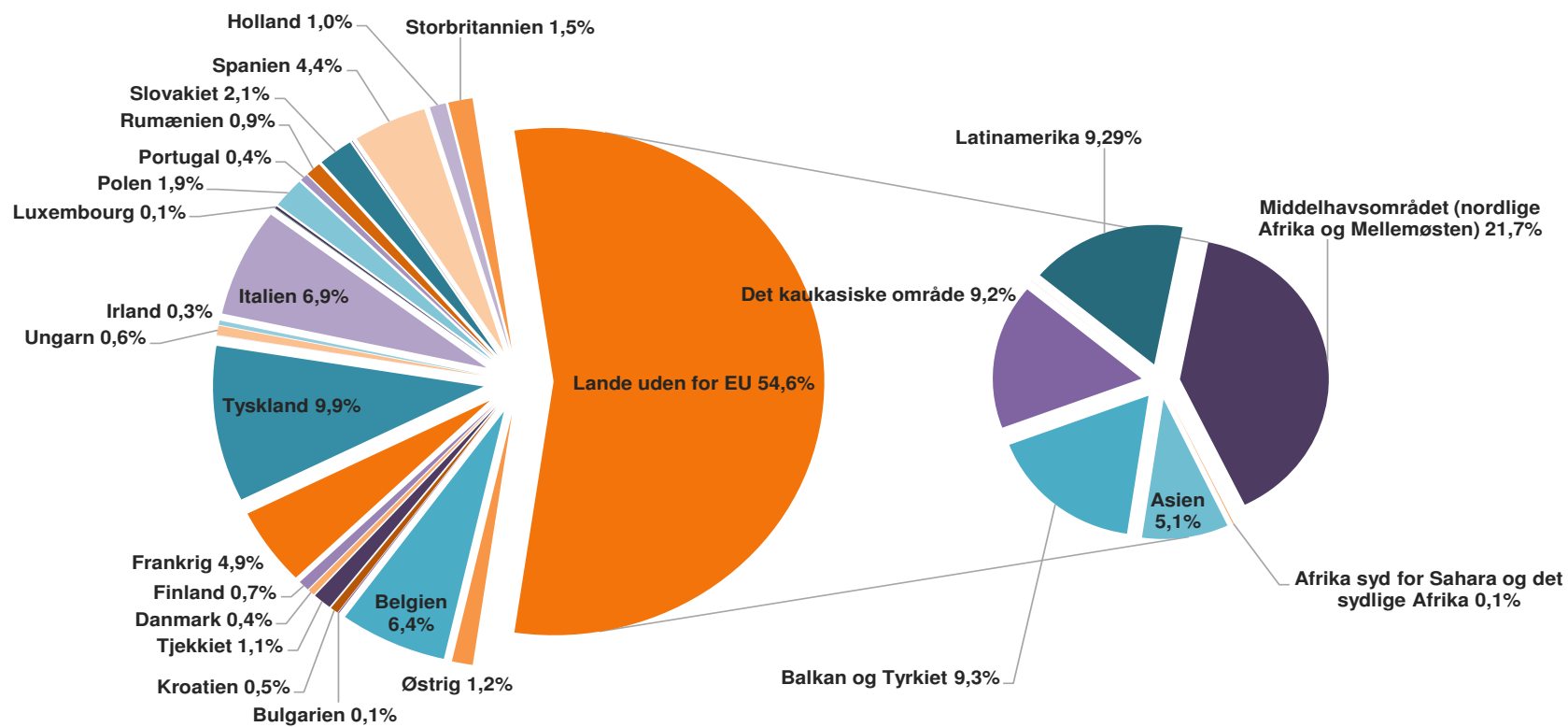
Som nævnt i det foregående blev et antal eksterne instrumenter under FFR 2007-2013 forlænget under FFR 2014-2020, og andelen af finansiering tildelt uden for EU, finansieret med EU's finansielle instrumenter i perioden 2014-2020, er derfor forholdsvist lavere, da disse allerede er medtaget i beregningerne for perioden 2007-2013.

Navnlig store, vestlige EU-medlemsstater som Frankrig og Italien synes at have nydt godt af optræningen af de finansielle instrumenter i perioden 2014-2020 sammenlignet med FFR 2007-2013. Deres andel af den samlede opnåede finansiering er steget betydeligt (Frankrig fra 4,9 % til 39,9 % og Italien fra 6,9 % til 15,6 %). Disse høje vækstrater kan dog forklares med de ovennævnte lavere andele for eksterne instrumenter. Den resterende vækst i Frankrigs andel skyldes hovedsagelig deltagelsen i initiativet for projektobligationer i perioden 2007-2013 og lånegarantiinstrumentet for transeuropæiske transportnetprojekter, der nu for perioden 2014-2020 er lagt sammen med låneinstrumentet med risikodeling, CEF DI.

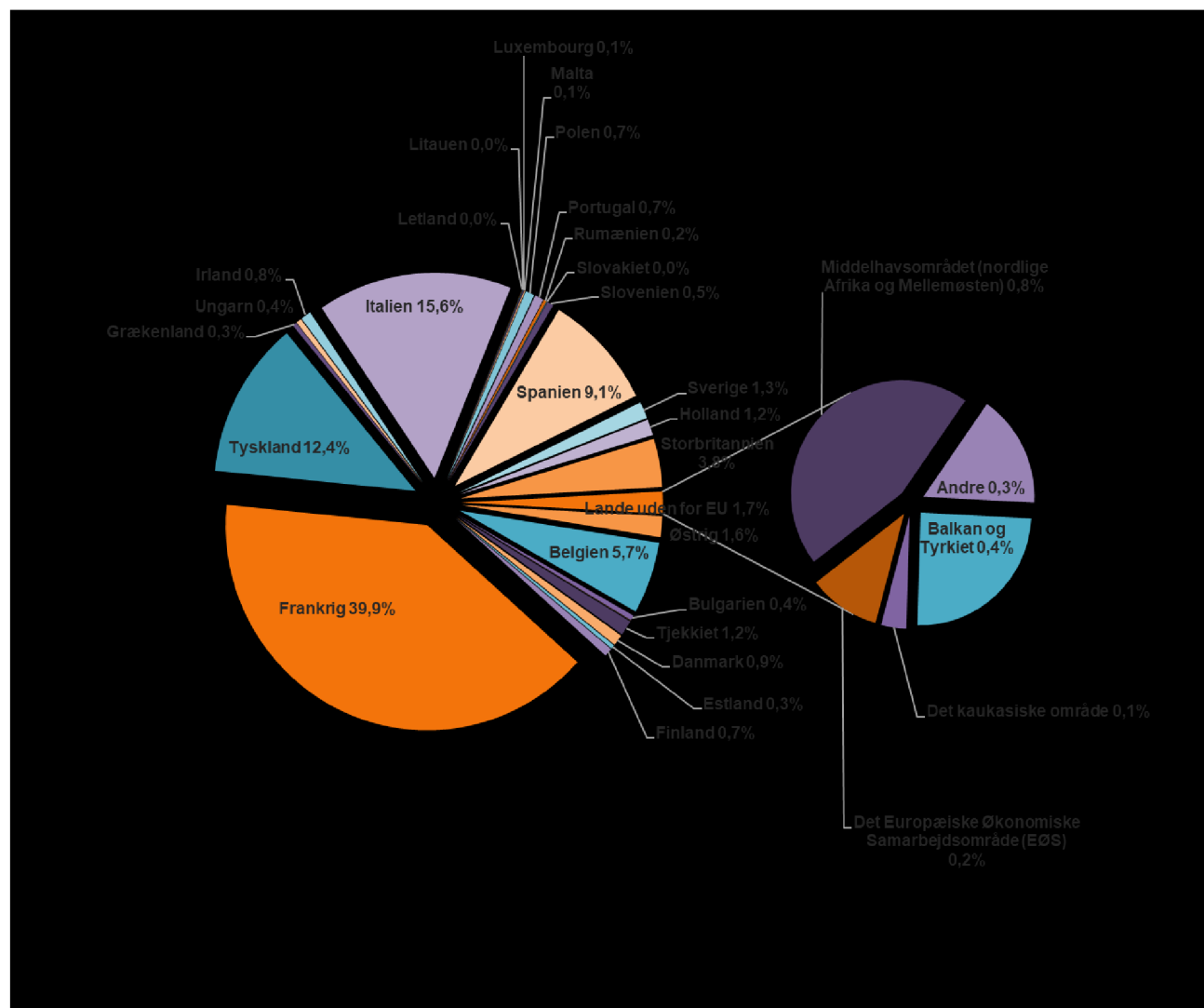
Figur 11: Finansielle instrumenter 2007-2013 og 2014-2020 – Samlet opnået finansiering fordelt efter bestemmelsesland pr. 31.12.2016

Figur 12: Finansielle instrumenter 2007-2013 – Opnået finansiering fordelt efter bestemmelsesland pr. 31.12.2016.

Figur 13: Finansielle instrumenter 2014-2020 – Opnået finansiering fordelt efter bestemmelsesland pr. 31.12.2016.

For så vidt angår fordelingen pr. type instrument (ikke vist i figuren) så begunstiger den geografiske fordeling af gældsinstrumenter store EU-lande som Frankrig, Tyskland og Italien, mens egenkapitalinstrumenter og navnlig blandede instrumenter (gæld og egenkapital) kommer lande uden for EU til gode (især i Middelhavsområdet)

4.5. Succeshistorier

På tværs af den nuværende og tidligere programmeringsperiode har EU's støtte til virksomheder og andre målgrupper, især SMV'er, i strategiske sektorer som forskning og innovation, materielle infrastrukturer og energieffektivitet, socialt iværksætter, uddannelse og kultur givet anledning til mange succeshistorier om iværksætter. Nogle af historierne anføres nedenfor:

SMV'er: EFSI/Cosme - Lånegarantifaciliteten

- Finansiering, der bakkedes op af EU-programmet for små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne (Cosme), og støtter vækst blandt mere risikobetonede SMV'er, har hjulpet den polske stålgrossist Presto Stal til at lancere nye tjenester. Presto Stal er placeret i Klawkowo i det nordlige Polen, og virksomhedens forretningsmodel er centreret omkring dens lokale kundegrundlag. For nylig har Presto Stal søgt at udvide sit tjenesteudbud. Dette indebærer køb af jord til et nyt hovedkvarter og en ny fabrik. Der var behov for en betydelig investering, og denne blev muliggjort via Cosme. Det EU-garanterede lån sikrede virksomheden økonomisk stabilitet under ekspansionsprojektet, og for øjeblikket støbes fundamentet til de nye bygninger. Som følge heraf har Presto Stal ansat yderligere personale, og antallet af medarbejdere forventes at nå op på 10 i 2017. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/brochure-investment-plan-17x17-june17_da.pdf

Forskning og innovation: EFSI/Horizon 2020 - SMV-garantifaciliteten InnovFin

- Ikke alle kan gøre deres yndlingsbeskæftigelse til et levebrød, men det var nøjagtig, hvad Matthieu Gobbi og Jérôme Giacomoni gjorde. Mens de studerede på den prestigefyldte École Polytechnique i Paris, besluttede parret at forvandle deres passion for aerostater og varmluftballoner til en karriere. I 1993 grundlagde de to 25-årige ingeniører Areophile, en virksomhed specialiseret i udviklingen af heliumballoner fasttøjet til jorden. Mere end 20 år senere havde Areophile udviklet sig til det vigtigste datterselskab af den nu langt større virksomhed Aerogroupe. 110 medarbejdere og imponerende vækstrater havde gjort det muligt for Matthieu og Jérôme at gøre Areophile til en global leder på markedet for tøjrede balloner ved at levere deres balloner i forskellige formater. Deres produkter er nu tilgængelige i omkring 30 lande rundt omkring i

verden, og en af Matthieu og Jérômes balloner svævede over de sidste olympiske lege i Rio de Janeiro.

På et tidspunkt i virksomhedens udvikling vidste de, at tidspunktet var kommet til at diversificere deres produktlinje: siden da har en af deres innovative ideer været skabelsen af "Aerobar", den første flyvende bar, som giver forbrugerne mulighed for at få en drink højt oppe i luften, men også åbningen af en forlystelsespark, "Parc du Petit Prince", baseret på Antoine de Saint-Exupérys roman "Den lille prins".

For at understøtte deres virksomheds vækst havde Matthieu og Jérôme sikret en obligation med støtte fra Den Europæiske Investeringsfond (EIF) under EFSI, den første søjle i investeringsplanen for Europa. Investeringsplanen for Europa, EU-initiativet, der sigter mod at skabe nye investeringer i Europa ved at støtte små og mellemstore innovative virksomheder i kombination med InnovFin SMEG, har derfor støttet Matthieu og Jérôme direkte med at realisere deres seneste forretningsplaner og skabe cirka 100 sæsonjob.

http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/case-studies/efsi_innovfin_aerogroupe_france.htm?lang=-en

Infrastruktur og energieffektivitet: Den Europæiske 2020-fond for Energi, Klimaændringer og Infrastruktur (Marguerite)

- Gennem Margueritefonden har EU (blandt andet) støttet opkøbet af 29 % af aktierne i AS Latvijas Gāze (LG), det vertikalt integrerede gasselskab, som står for transmission, distribution, oplagring og forsyning af naturgas i Letland. LG driver og vedligeholder gastransmissionen og gasdistributionsrørledningerne i Letland samt det underjordiske gaslager i Inčukalns, den tredjestørste lagerfacilitet i EU og et strategisk aktiv for gasforsyningssikkerheden i Baltikum. LG sikrer også levering af naturgas til mere end 400 000 kunder på hjemmemarkedet samt til kunder i Estland, det nordvestlige Rusland og Litauen. Selskabet sponsorerer to projekter af fælles interesse, der vil forbedre den regionale gasforsyningssikkerhed.

<http://www.reuters.com/article/latvijas-gaze-ma-marguerite-eon-idUSL8N15C3D3>

Infrastruktur og energieffektivitet: Instrumentet til privatfinansiering af energieffektive instrumenter (PF4EE)

- Den tjekkiske Komerčni Banka (KB) var den første finansielle formidler, der underskrev en PF4EE-aftale. Et af de efterfølgende projekter bestod i optimering af et industrielt bageris (SMV) opvarmningssystem, vægisolering og vinduer. Projektets udgifter beløb sig til ca. 300 000 EUR, hvoraf 20 % blev dækket af PF4EE, og resulterede i energibesparelser på godt og vel 60 000 EUR pr. år.

5. KONKLUSION

EU's finansielle instrumenter har vist sig at være effektive (dvs. hvad angår deres spændvidde) og omkostningseffektive (dvs. hvad angår resultater), når det drejer sig om at klare de udfordringer, som EU's økonomi fortsat står over for med hensyn til tilstrækkelig

adgang til finansiering på rimelige vilkår. Finansielle instrumenter gør det muligt at udvide EU-budgettets udbredelse i realøkonomien, og Kommissionen vil, navnlig i forbindelse med sine kommende forslag til den næste flerårige finansielle ramme, nøje overveje muligheden for at styrke de eksisterende instrumenter eller lancere nye, der tager højde for mangler på markedet eller suboptimale investeringsforhold i situationer, hvor markedsbaseret finansiering med en EU-garanti, egenkapitalinvestering eller anden risikodelingsordning kan være den mest passende form for EU-støtte.

Selv om der stadig vil være behov for ikke-tilbagebetalingspligtig finansiel støtte, kan innovative finansielle instrumenter være en mere passende og omkostningseffektiv foranstaltning på nogle politikområder. I oplægget om fremtiden for EU's finanser påpeges det, at risikodelingsinstrumenter kan spille en betydningsfuld rolle i budgetgennemførelsen i fremtiden på grund af deres evne til at "få mere ud af mindre" og sikre den optimale udnyttelse af EU-budgettet, navnlig i en tid med budgetmæssige begrænsninger²⁷.

Samtidig med at omstændighederne synes at tale stærkt for at øge mængden af budgetmidler, der afsættes til finansielle instrumenter, vil Kommissionen vurdere, i hvilket omfang det er muligt at reducere det nuværende store antal instrumenter. Som nævnt i oplægget om fremtiden for EU's finanser er én mulig løsning på dette at oprette en enkelt fond med kombinationsmuligheder og politikspecifikke komponenter²⁸. Som vist i figur 1, så er flere af de nuværende 35 instrumenters mål rettet mod samme segment, og der kan forekomme overlapninger, der risikerer at skabe forvirring blandt modtagere og unødvendige administrative byrder.

Der vil ligeledes blive lagt særlig vægt på at sikre, at projektivrksættere og de finansielle instrumenters målgrupper af modtagere har adgang til oplysninger om EU-støttet finansiering gennem flere kanaler, f.eks. portalen "SMV'ernes adgang til finansiering"²⁹.

Kommissionen vil samtidig fortsat søge at opnå den rette balance og sikre en korrekt regnskabsføring, rapportering, overvågning og revision, mens der arbejdes hen imod en så effektiv gennemførelse som muligt af de finansielle instrumenter. Selv om de nuværende rammer for gennemførelsen af instrumenterne i perioden 2014-2020 indeholder klare bestemmelser om tekniske krav, åbenhed, intern kontrol, revision og rapportering, så bør regelsættet løbende revideres med henblik på at reducere bureaukratiet, lette gennemførelsen og yderligere tilpasse de finansielle instrumenters udformning, så de er på linje med de mest effektive og opdaterede markedspraksisser.

Kommissionen foretager en midtvejsevaluering af hvert enkelt instrument som krævet ifølge retsgrundlaget for sektorerne. Kommissionens forslag til revision af finansforordningen, der i

²⁷ Kommissionens oplæg om fremtiden for EU's finanser, jf. navnlig afsnit 4.2.2:

https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-future-eu-finances_da

²⁸ Se ovenfor.

²⁹ https://ec.europa.eu/growth/access-to-finance_da

øjeblikket forhandles med Europa-Parlamentet og Rådet, trækker på de hidtidige erfaringer for at gøde jorden for næste generation af finansielle instrumenter og budgetgarantier og skabe det mest hensigtsmæssige lovgivningsmæssige rammer for en korrekt gennemførelse, som gør det muligt at nå de aftalte politikmål.

AKRONYMER FOR DE FINANSIELLE INSTRUMENTER

CCS - GF:	Garantifaciliteten for de kulturelle og kreative sektorer
CEF:	Connecting Europe-faciliteten
CEF DI:	Låneinstrument med risikodeling under Connecting Europe-faciliteten
CEF egenkapital:	Egenkapitalinstrument under Connecting Europe-faciliteten
CIP:	Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation
Cosme:	Virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder
EaSI - CBI:	Kapacitetsopbyggende investeringer i beskæftigelse og social innovation
EaSI - G:	Beskæftigelse og social innovation – Mikrofinansiering og socialt iværksætter
EEEF:	Den europæiske energieffektiviseringsfond
EFG under Cosme:	Egenkapitalfacilitet for vækst under Cosme
EFSE:	Den Europæiske Fond for Sydøsteuropa
ENEF under EDIF:	Virksomhedsudvidelsesfond under faciliteten for virksomhedsudvikling og innovation på Vestbalkan
ENIF under EDIF:	Virksomhedsinnovationsfonden under faciliteten for virksomhedsudvikling og innovation på Vestbalkan
EPMF - G:	Europæisk fremskridtsmikrofinans - Garanti-facilitet
EPMF - FCP - FIS:	Europæisk fremskridtsmikrofinans - Fonds Commun de Placement – Fonds d'Investissement Spécialisé
FEMIP:	Støtte til Euro-Middelhavs-faciliteten for investeringer og partnerskab
FP7:	Rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling
GEEREF:	Global Fond for Energieffektivitet og Vedvarende Energi
GGF:	Den Grønne Vækstfond
GIF under CIP:	Facilitet for hurtigtvoksende og innovative SMV'er under programmet for konkurrenceevne og innovation
IFCA og AIF:	Investeringsfacilitet for Centralasien og den asiatiske investeringsfacilitet
LAIF:	Den latinamerikanske investeringsfacilitet
LGF under Cosme:	Lånegarantifaciliteten under programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder
NCFE:	Faciliteten til finansiering af naturkapital
NIF:	Naboskabsinvesteringsfaciliteten
PF4EE:	Privatfinansiering af energieffektive instrumenter
RSFF:	Finansieringsfacilitet med risikodeling under FP7
RSI:	Risikodelingsinstrumenter (Pilotgarantifacilitet for F&I-drevne SMV'er og små midcapselskaber) under FP7
RSL:	Genopretningslån til Tyrkiets

- SMEG07 under CIP:** SMV-garantifacilitet 2007 under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation.
- WB EDIF GF1:** Garantifacilitet I under faciliteten for virksomhedsudvikling og innovation på Vestbalkan.
- WB EDIF GF2:** Garantifacilitet II under faciliteten for virksomhedsudvikling og innovation på Vestbalkan.